

Asociația Obștească "Soluții Moderne"
IDNO 1012620007713

Curtea Internațională de Arbitraj
de pe lângă Asociația Obștească "Soluții Moderne"

A P R O B A T

de Consiliul de administrare

Proces-verbal nr. 12/21 din 05 martie 2021

În vigoare începând cu 01 aprilie 2021

N O R M E
PRIVIND TAXELE ȘI CHELTUIELILE ARBITRALE

Art. 1. Valoarea taxei arbitrale

(1) Pentru remunerarea serviciilor arbitrale prestate de Curtea Internațională de Arbitraj de pe lângă Asociația Obștească "Soluții Moderne", denumită în continuare Curtea Internațională de Arbitraj, se percepe o taxă arbitrală stabilită în funcție de valoarea obiectului cererii de arbitrare, după cum urmează:

Valoarea obiectului cererii, MDL	Taxa arbitrală, MDL
până la 500 000	2%, dar nu mai puțin de 3000,00 lei
între 500 001 și 1 000 000	10 000 + 1,6% pentru ceea ce depășește 500 000
între 1 000 001 și 2 000 000	18 000 + 1,2% pentru ceea ce depășește 1 000 000
între 2 000 001 și 5 000 000	30 000 + 0,6% pentru ceea ce depășește 2 000 000
între 5 000 001 și 10 000 000	48 000 + 0,3% pentru ceea ce depășește 5 000 000
între 10 000 001 și 50 000 000	63 000 + 0,1% pentru ceea ce depășește 10 000 000
între 50 000 001 și 100 000 000	103 000 + 0,05% pentru ceea ce depășește 50 000 000
peste 100 000 000	128 000 + 0,025% pentru ceea ce depășește 100 000 000

(2) Dacă valoarea obiectului cererii este exprimată în altă valută străină (valute străine), taxa arbitrală se calculează pe baza parității dintre această valută (aceste valute) și MDL la data introducerii cererii de arbitrare, și se plătește în MDL, ori în altă valută liber convertibilă, potrivit ratei de schimb stabilite de Banca Națională a Moldovei la această dată.

(3) Prevederile alin. (2) se aplică în mod corespunzător și în cazul în care se formulează pretenții în valute diferite. Secretarul Curții Internaționale de Arbitraj, cu acordul Președintelui Curții Internaționale de Arbitraj va putea stabili însă o altă valută unică de percepere a taxei arbitrale.

Art. 2. Valoarea obiectului cererii

(1) Reclamantul este obligat să stabilească în cerere valoarea obiectului ei, chiar și în cazurile în care nu formulează pretenții bănești.

(2) Părțile au obligația de a evalua în vederea taxării orice cerere dedusă arbitrajului, sub sancțiunea restituirii acesteia în conformitate cu Regulile de procedură arbitrală.

(3) Valoarea obiectului cererii se stabilește, de regulă, astfel:

- a) în cererile privind pretenții bănești, la suma pretinsă;
- b) în cererile privind predarea sau revendicarea unor bunuri, altele decât cele arătate la lit. f) și g) la valoarea acelor bunuri din momentul introducerii cererii;
- c) în cererile privind obligația de a face sau de a nu face, la valoarea indicată de reclamant;
- d) în cererile privind executarea unui contract sau a altui act juridic, la valoarea obiectului acestuia sau a părții din obiect dedusă arbitrajului;
- e) în cererile privind plata unei plăți dintr-o creanță, la valoarea părții pretinsă de reclamant ca fiind exigibilă sau care urmează a fi executată la data când devine exigibilă;
- f) în cererile privitoare la dreptul de proprietate sau alte drepturi reale asupra unui imobil, la valoarea impozabilă a imobilului;
- g) în cererile privitoare la constatarea nulității absolute, anularea, rezilierea contractelor de locațiune sau leasing, inclusiv la repunerea părților în situația anterioară, precum și în cererile privitoare la predarea sau restituirea bunului închiriat sau arendat, la valoarea chiriei sau arendei anuale.

- h) în cererile de exercitare a dreptului de gaj (ipotecă), la valoarea estimativă stabilită de părți pentru bunul gajat (ipotecat) sau din valoarea creanței garantate;
  - i) în cererile privind constatarea valabilității, încheierii, modificării, completării, interpretării, sau declarării nulității, anulării, rezoluțiunii sau rezilierii unui act juridic/contract, la valoarea obiectului actului/contractului contestat.
- (4) În cererile cu mai multe capete, valoarea fiecărui capăt trebuie stabilită în mod separat; valoarea obiectului cererii se stabilește la suma totală a capetelor de cerere.
- (5) Secretariatul Curții Internaționale de Arbitraj va calcula taxa arbitrală pe baza evaluării pretențiilor de către părți.
- (6) Dacă reclamantul nu a stabilit sau a stabilit inexact valoarea obiectului cererii, Curtea Internațională de Arbitraj, din oficiu sau la cererea pârâtului, stabilește această valoare pe baza datelor privitoare la obiectul cererii.
- (7) În toate situațiile, tribunalul arbitral poate determina, în mod rezonabil, valoarea reală a pretențiilor. Tribunalul arbitral va putea dispune taxarea suplimentară, dacă este cazul, numai după punerea în discuția părților a valorii reale a pretențiilor deduse arbitrajului.
- (8) Având în vedere complexitatea cauzei, creșterea semnificativă a timpului petrecut în legătură cu procedura arbitrală, după consultarea părților, tribunalul arbitral poate decide majorarea taxei arbitrale.

Art. 3. Valoarea obiectului cererii în situații speciale.

- (1) Cererile privind constatarea valabilității, încheierii, modificării, completării, interpretării, sau declarării nulității, anulării, rezoluțiunii sau rezilierii unui act juridic patrimonial, altul decât cele arătate la art. 2 alin. (3) lit. g), precum și cererile privind constatarea existenței sau inexistenței unui drept patrimonial, se taxează cu taxa arbitrală prevăzută la art. 1, în funcție de valoarea pretinsă a fi executată sau, după caz, neexecutată. Cererea privind repunerea părților în situația anterioară este scutită de taxa arbitrală dacă este accesorie cererii privind constatarea nulității, anularea, rezoluțiunea, sau rezilierea actului juridic patrimonial.
- (2) Dacă actul cu privire la care se solicită constatarea nulității, anularea, rezoluțiunea sau rezilierea este un pact de preferință, un pact de opțiune sau o promisiune de a contracta (de vânzare, de închiriere sau de orice altă natură) sau orice alt antecontract, atunci taxa arbitrală se va calcula prin raport la valoarea avansului din sumele ce urmează a fi plătite potrivit contractului care se promite sau cu privire la care se încheie antecontractul, datorat în temeiul pactului, promisiunii sau antecontractului sau la valoarea prețului promisiunii sau antecontractului, dacă părțile au prevăzut expres o astfel de valoare.
- (3) În cazul în care obiectul cererii de arbitraj cuprinde capete de cerere care au aceeași finalitate, capete de cerere alternative, precum restituirea în natură sau în echivalent, sau principale ori subsidiare, se percepe o singură taxă arbitrală, calculată la valoarea cea mai mare a obiectului cererii.
- (4) În cazul în care o parte solicită, prin întâmpinare ori prin cerere reconvențională, compensarea pretenției sale cu cea a celeilalte părți, solicitantul este obligat la plata taxei arbitrale la valoarea de compensat.
- (5) Cererile pentru recuzarea unui arbitru se taxează cu taxa de arbitraj în mărime de 1500,00 MDL.

(6) Cererile pentru încuviințarea de măsuri asiguratorii și măsuri provizorii, pentru și cererile privind constatarea anumitor împrejurări de fapt se taxează cu taxa de arbitrare minimă de 3000,00 MDL.

(7) Cererea de eliberarea de certificate privind situația unor litigii arbitrale se taxează cu 300,00 MDL, iar cererea de eliberare a copiilor certificate din dosar se taxează cu 50,00 MDL foaia.

(8) Când, prin cererea de arbitrare, se pretind dobânzi, penalități sau majorări de întârziere, suma acestora, de la data când încep să curgă și până la data introducerii cererii sau a majorării ei cu atare pretenții, se cumulează, în vederea taxării, cu valoarea celorlalte pretenții bănești (despăgubiri, restituire etc.).

(9) Pentru ca tribunalul arbitral să fie legal investit cu un capăt de cerere privind acordarea de dobânzi, penalități de întârziere sau majorări de întârziere și în continuare, după pronunțarea hotărârii arbitrale, aceste pretenții trebuie evaluate și taxate la valoarea acestora până la ultimul termen de arbitrare.

(10) Cererile pentru constatarea existenței sau inexistenței unui fapt juridic sau unui drept, a cărui valoare nu poate fi stabilit, sau cererile de competența arbitrajului, neprevăzute de dispozițiile de mai înainte se taxează cu taxa arbitrală de 9000,00 MDL.

Art.4. Taxarea altor cereri.

(1) Cererea reconvențională, cererea de chemare în garanție și cererea de intervenție în interes propriu ori de chemare în arbitraj a altor persoane se taxează întocmai ca și cererea principală de arbitrare.

Art.5. Obligația de taxare.

(1) Taxele arbitrale se avansează de reclamant, cu privire la cererea principală, respectiv de pârât pentru cererea reconvențională.

Art. 6. Alte cheltuieli arbitrale.

(1) În afară de taxe arbitrale, părțile sunt obligate să plătească, în condițiile ce urmează, cheltuielile arbitrale constând în: cheltuieli de administrare a probelor; de traducere a actelor și a dezbaterilor; cheltuielile de citare sau comunicare de acte de procedură prin diferite metode de comunicare, inclusiv prin poștă sau prin poșta rapidă, onorariile arbitrilor care nu sunt înscrși pe listă; onorariile avocaților; cheltuielile de deplasare a părților, arbitrilor, experților, consilierilor și martorilor precum și alte cheltuieli necesare arbitrajului, stabilite de tribunalul arbitral.

(2) Curtea Internațională de Arbitraj poate obliga ambele părți sau una din ele să avanseze acoperirea cheltuielilor suplimentare în legătură cu derularea procedurii arbitrale. Avansarea acestor cheltuieli poate fi în special solicitată părții care a făcut demers despre necesitatea efectuării unor acțiuni pentru soluționarea litigiului care ar putea duce la asemenea cheltuieli, dacă cererea sau demersul va fi considerat întemeiat.

(3) Curtea Internațională de Arbitraj poate pune efectuarea anumitor acțiuni pentru soluționarea litigiului în dependență de introducerea de către părți sau de către una din părți a avansului pentru acoperirea cheltuielilor suplimentare în termenii stabiliți.

(4) În caz de desemnare de către una din părți a arbitrului care își are domiciliul în afara locului desfășurării ședințelor tribunalului arbitral, inclusiv de peste hotarele

Republicii Moldova, această parte urmează să introducă în avans cheltuielile de participare a arbitrilor în procedura arbitrală (cheltuieli de deplasare, cazare, diurnă, pentru obținerea vizei etc.). În cazul în care, această persoană urmează să îndeplinească funcția de supraarbitru sau arbitrilor unic, avansarea cheltuielilor pentru participarea lui în procedura arbitrală, urmează a fi introduse în cote egale de ambele părți. În caz de neintroducere din partea pârâtului a avansului în termenul stabilit, achitarea acestei cote este pusă pe seama reclamantului.

(5) Partea la cererea căreia s-a încuviințat efectuarea unei expertize ori administrarea altei probe sau efectuarea, prin grija Curții Internaționale de Arbitraj, de traduceri de pe actele dosarului, precum și traducerea dezbaterilor orale, are obligația să avanseze costul efectuării acestora.

(6) Dacă procedura arbitrală are loc în altă limbă decât limba română, achitarea eventualelor cheltuieli de traduceri poate fi atribuită ambelor părți egal. Poate fi solicitată avansarea acestor cheltuieli.

(7) Dacă părțile au convenit ca locul desfășurării ședințelor arbitrale să fie altul decât sediul Curții Internaționale de Arbitraj, toate cheltuielile suplimentare în acest scop sunt suportate de părți solidar, cu avansarea acestor cheltuieli. În cazul în care avansarea cheltuielilor nu s-a efectuat în termenul stabilit, ședințele arbitrale au loc la sediul Curții Internaționale de Arbitraj.

(8) Cheltuielile suplimentare ale procedurii arbitrale se stabilesc în valuta în care ele sunt suportate.

(9) Dacă o măsură sau un act procedural este dispus din oficiu, arbitrajul va putea obliga pe oricare dintre părți sau pe ambele, în proporția ce va fi stabilită, să avanseze costul efectuării ei.

(10) Tribunalul arbitral poate obliga, la cerere, partea prin a cărei culpă s-au cauzat celelalte părți cheltuieli inutile, la plata acestora, cu titlu de despăgubiri.

Art. 7. Taxarea în arbitrajul ad-hoc.

(1) În arbitrajul ad-hoc asistat și organizat de Curtea Internațională de Arbitraj, taxa arbitrală este aceeași ca și taxa arbitrală percepută pentru soluționarea litigiului prin arbitraj instituționalizat și se achită pe contul Asociației Obștești "Soluții Moderne".

Art. 8. Condițiile plății.

(1) Taxa arbitrală se plătește integral la introducerea cererii de arbitrare sau, după caz, a cererii reconvenționale ori a celorlalte cereri taxate. La cerere se anexează și dovada plății. Această dovadă se poate prezenta și în cadrul unui termen stabilit de secretariatul Curții Internaționale de Arbitraj, dar nu mai târziu de 10 zile de la data primirii comunicării secretariatului.

(2) La cererea părții și pentru motive temeinice, Președintele/vicepreședintele Curții Internaționale de Arbitraj poate aproba punerea pe rol a cauzei cu amânarea sau eşalonarea plății taxei arbitrale până la examinarea litigiului în fond. Tribunalul arbitral poate revizui termenul de achitare a taxei arbitrale amânate sau eşalonate. În acest caz, taxa arbitrală se va achita conform deciziei tribunalului arbitral.

(3) Odată cu majorarea cuantumului cerințelor acțiunii arbitrale se majorează proporțional și taxa arbitrală care urmează a fi achitată de reclamant. În caz de neplată a taxei arbitrale suplimentare cererea de majorare a cuantumului pretențiilor din acțiune se lasă fără examinare.

Art. 9. Sancțiunea neachitării taxei în termen. Cererea de reexaminare.

- (1) Dacă dovada plății taxei arbitrare nu se face o dată cu introducerea cererii sau în termenul prescris în acest scop, cererea de arbitraj se restituie.
- (2) Partea nemulțumită de modul de calcul al taxelor și de soluția dată cererii de amânare sau de eşalonare a plății poate face cerere de reexaminare, asupra căreia președintele/vicepreședintele Curții Internaționale de Arbitraj se pronunță printr-o încheiere motivată.
- (3) Cererea de reexaminare se va soluționa fără citarea părților, prin încheiere, de președintele sau de vicepreședintele Curții Internaționale de Arbitraj, dacă cererea este depusă înainte de constituirea tribunalului arbitral, respectiv de tribunalul arbitral, după constituirea acestuia.
- (4) Pe durata soluționării cererii de reexaminare și până la comunicarea soluției către partea care a formulat cererea, se suspendă termenul de plată a taxei arbitrare.
- (5) Încheierea pronunțată de președintele/vicepreședintele Curții Internaționale de Arbitraj, sau de tribunalul arbitral constituit este definitivă și nu este supusă nici unei căi de atac.
- (6) Pronunțarea și/sau comunicarea hotărârii poate fi amânată până la plata integrală de către părți a obligațiilor financiare față de Curtea Internațională de Arbitraj.
- (7) Dacă taxa arbitrală, sau alte taxe sau cheltuieli arbitrare stabilite de Curtea Internațională de Arbitraj, sau de tribunalul arbitral constituit nu se achită sau nu se avansează conform prevederilor prezentelor Norme și/sau Regulilor de procedură arbitrală, nu se dă curs cererii sau procedurii aferente acestor taxe și cheltuieli.

Art.10. Restituirea taxei arbitrare

- (1) Dacă reclamantul renunță la arbitraj sau la dreptul subiectiv sau părțile încheie o tranzacție mai înainte de constituirea tribunalului arbitral, taxa arbitrală se restituie, sau după caz se reduce, în proporție de 50% din cuantumul ei, dar nu mai puțin de taxa arbitrală minimă de 3000,00 MDL.
- (2) Atunci când tribunalul arbitral pronunță o hotărâre prin care se constată incompetența arbitrajului, taxa arbitrală se restituie, sau după caz se reduce, în proporție de 50% din cuantumul ei, dar nu mai puțin de taxa arbitrală minimă.
- (3) În cazul în care instanța judecătorească desființează hotărârea arbitrală, taxa arbitrală nu se restituie.
- (4) Dacă reclamantul își reduce pretențiile mai înainte sau la primul termen de arbitraj, pentru care părțile au fost legal citate, taxa arbitrală se calculează la valoarea obiectului cererii astfel redus. În cazul în care valoarea pretențiilor formulate în cerere se micșorează ulterior, taxa arbitrală deja achitată nu se restituie.
- (5) Taxa arbitrală minimă este ireductibilă.
- (6) În cazurile prevăzute mai sus ale prezentului articol, indicația privind restituirea diferenței de taxe urmează a fi înscrisă în hotărâre sau în încheierea privind încetarea procesului. În cazul încetării procesului până la formarea completului de arbitri, încheierea privind restituirea diferenței de taxe se adoptă de către președintele/vicepreședintele Curții Internaționale de Arbitraj.
- (7) În cazul în care arbitrajul a dispus scoaterea cererii de rol, taxa de arbitraj nu se restituie.

(8) Restituirea/reducerea taxei arbitrale se aplică doar la cererea persoanei interesate și nu poate fi cumulată, fiind aplicată doar pentru unul din cazurile nominalizate mai sus.

Art. 11. Plata onorariilor arbitrilor

(1) Din taxele arbitrale încasate prin Asociația Obștească ”Soluții Moderne”, 20% rămân la dispoziția Asociației, iar 80% rămân la dispoziția Curții Internaționale de Arbitraj și se utilizează pentru efectuarea activității curente, inclusiv pentru plata onorariilor arbitrilor și secretariatului. Din taxele arbitrale încasate și destinate Curții Internaționale de Arbitraj, o cotă se utilizează pentru constituirea fondului destinat plății onorariilor arbitrilor și restul pentru acoperirea cheltuielilor ce țin de întreținerea Curții Internaționale de Arbitraj, inclusiv remunerarea conducerii Arbitrajului, Secretariatului, care a participat la pregătirea și examinarea cauzelor de către tribunalul arbitral, precum și a taxelor și impozitelor de stat.

(2) Onorariile arbitrilor se stabilesc în mărime de 50% din taxa arbitrală încasată în litigiul respectiv și se distribuie proporțional numărului de arbitri care au participat la deliberare și pronunțarea hotărârii. În cazul în care tribunalul arbitral constituit va împuternici unul din arbitri să redacteze hotărârea motivată, atunci suma reprezentând onorariile arbitrilor se repartizează astfel:

- a) 10% pentru supraarbitru sau, după caz, pentru arbitrul care redactează hotărârea;
- b) restul 90% se împart proporțional între toți membrii tribunalului arbitral care au participat la deliberare și pronunțarea hotărârii .

(3) Onorariile arbitrilor pentru litigiile în care s-a dispus suspendarea judecării în temeiul unor dispoziții a legii sau a Regulilor de procedură arbitrală, se stabilesc în vederea plății după cum urmează: 50% la data suspendării și 50% la finalizarea litigiului prin hotărâre, inclusiv prin pronunțarea unei hotărâri de perimare sau, după caz, la rămânerea definitivă a hotărârii de deschidere a procedurii insolvenței.

(4) Plata onorariilor se va face prin Asociația Obștească ”Soluții Moderne”, în temeiul încheierii Președintelui/vicepreședintelui Curții Internaționale de Arbitraj, după pronunțarea, redactarea și comunicarea către părți a hotărârii arbitrale în cazul arbitrajului instituționalizat și conform înțelegerii părților în cazul arbitrajului ad-hoc.

(5) Onorariile arbitrilor, distribuite prin Asociația Obștească ”Soluții Moderne” din depozitul constituit de părți în acest scop, reprezintă veniturile acestora. Calculul și deducerea oricăror obligații fiscale din veniturile distribuite ca onorarii revine arbitrilor. Regimul fiscal al sumelor plătite de părți ca taxa arbitrală pe contul de acumulare și ulterior distribuite între arbitri și Asociația Obștească ”Soluții Moderne”, este similar regimului fiscal al veniturilor obținute și distribuite în cadrul societății civile, potrivit legii.

Art. 12. Modalități de plată.

(1) Taxa arbitrală și cheltuielile arbitrale se plătesc în numerar direct la contul bancar al Asociației Obștești ”Soluții Moderne” sau prin documente de plată acceptate de A.O. ”Soluții Moderne”.

(2) Cheltuielile de deplasare ale unui arbitru, în quantumul stabilit de tribunalul arbitral, vor putea fi achitate direct arbitrului, pe bază de chitanță însoțită, după caz, de documentele justificative. O copie a chitanței va fi păstrată la dosarul cauzei.

(3) În cazul plății prin documente de plată, taxa arbitrală și cheltuielile arbitrale se consideră plătite în ziua intrării sumelor în contul Asociației Obștești ”Soluții Moderne”. Decalajul dintre data efectuării plății și data operării în contul Asociației Obștești ”Soluții Moderne” odată cu înregistrarea plății nu are nici o consecință juridică asupra termenelor de plată prevăzute.

(4) Valoarea taxelor și a cheltuielilor avansate/achitate pe contul Asociației Obștești ”Soluții Moderne” nu includ taxa pe valoare adăugată (TVA), care după caz, se achită suplimentar. Cheltuielile de transfer bancar al sumelor achitate pentru serviciile Curții Internaționale de Arbitraj sunt puse pe seama părții care le efectuează.

Art. 13. Suportarea taxelor și cheltuielilor arbitrale.

(1) Dacă una dintre părți nu își îndeplinește obligația ce îi revine cu privire la achitarea taxei ori cheltuielile arbitrale, cealaltă parte o poate executa, urmând ca prin hotărârea arbitrală să se stabilească modul de suportare a sumelor respective.

(2) Orice diferență în plus sau în minus de taxe sau cheltuieli arbitrale se regularizează și se achită de îndată.

(3) Partea ale cărei pretenții au fost respinse, este obligată să plătească părții câștigătoare cheltuielile de arbitraj, făcute cu prilejul soluționării litigiului. Dacă pretențiile au fost admise în parte, reclamantului i se restituie cheltuielile arbitrale proporțional cu volumul pretențiilor admise de tribunalul arbitral, iar pârâtului – proporțional cu acea parte a pretențiilor reclamantului care a fost respinsă.

(4) Părțile pot conveni asupra unei alte modalități de suportare a cheltuielilor arbitrale.

Art.14. Intrarea în vigoare.

(1) Prezentele Norme, privind taxele și cheltuielile arbitrale, au fost aprobate de Consiliul de administrare A.O. ”Soluții Moderne” conform procesului-verbal nr. 12/21 din 05.03.2021 și intră în vigoare (se aplică) începând cu 01 aprilie 2021. Odată cu intrarea în vigoare a prezentelor Norme, privind taxele și cheltuielile arbitrale, se abrogă Normele privind taxele și cheltuielile arbitrale anterioare.

(2) Cererile de arbitraj înregistrate până la această dată rămân supuse tarifelor în vigoare la data înregistrării lor, dacă plata integrală a sumei s-a făcut până la această dată. Dacă taxa de arbitrare a fost plătită parțial, diferența neachitată se va achita proporțional, conform prezentelor norme.

(3) Prezentele Norme, privind taxele și cheltuielile arbitrale, se publică pe pagina web a Curții Internaționale de Arbitraj de pe lângă Asociația Obștească ”Soluții Moderne”.